

LBRIS

We know
books

Cécile Dalle

SUCCESUL ȘCOLAR

** TRUCURILE UNUI ÎNVĂȚĂTOR*

ÎN SPRIJINUL COPILULUI

Traducere din limba franceză: Anca Măgurean

DPH
DIDACTIC PUBLISHING HOUSE

București, 2024

Le Secret du dernier poilu (C. Cuenca)
Le Serment des catacombes (O. Weurlesse)
Léon et Gustave; Émile et Mado (S. de Mullenheim)
Les Aventures de Tom Sawyer (M. Twain)
Les Contes rouges du chat perché (M. Aymé)
Les Énigmes de Versailles (A. Ténor)
Les Espions du pharaon (B. Egémar)
Les Serpents du muséum (S. Humann)
Mamie gangster (D. Walliams)
Marco Polo, la grande aventure; Minémès, explorateur pour Pharaon; Cléopâtre, l'indomptable princesse (V. Koenig)
Mimsy Pocket et les enfants sans nom; L'Omelette au sucre; Enquête au collège; Une belle brochette de bananes; Une famille aux petits oignons (J.-P. Arrou Vignod)
Passager clandestin (M. Foreman)
Pour Antoinette, la petite aristocrate (B. Gallent)
Rapt à Branchecourt (Y. Huges)
Robin dans les bois (M. Ferdoujkh)
Robinson Crusoé (D. Defoe) (Fleurus)
Sauvons les dragons (W. Hall)
Sita et la rivière (R. Bond)
Supermoyen (S. Morgenstern)
Les Orphelins d'Alexandrie (S. Stamm)
Treize à la douzaine (E. et F. Gilbreth)
Vingt mille lieues sous les mers; Cinq semaines en ballon; De la terre à la lune; Le Tour du monde en 80 jours (J. Verne)

CUPRINS

Cuvânt-înainte	5
1. Temele sunt dificile?	8
Este legitim să impunem temele	8
Dezamorsarea capriciilor	9
Organizarea temelor	11
Învățarea unei lecții	12
2. Copilul meu nu se pricepe la ortografie	18
Memorarea ortografiei unui cuvânt	18
Complexitatea dictării	21
Recititul	22
De ce trebuie să analizez cuvintele?	23
Când trebuie să mă îngrijorez?	25
Cazul copiilor precoci... ..	27
3. Nu se pricepe la compunere...	30
Vocabularul „sărac”	30
Dezvoltarea imaginației și a vocabularului	31
Accesul necontrolat la ecrane, un masacru pentru creativitate	33
4. Copilului meu nu-i place să citească	40
O condiție prealabilă: pofta de citit	40
Competențe	41
Progresul la citit	44

5. Copilul meu nu scrie frumos!	48
De ce trebuie să scriu frumos?	49
Care sunt codurile scrisului?	50
Ținerea creionului	53
Stângaciul... ..	53
Metodologie	54
Disgrafie	56
6. Copilului meu nu-i place matematica!	59
Cum dăm sens matematicii	59
Problemele sunt complicate!	65
Metodele Singapore și Montessori	66
Dezvoltarea gustului pentru cercetare	67
7. Copilul meu nu este interesat de nimic...	70
Stimulați curiozitatea copilului	70
Întreținerea curiozității ca abilitate de viață	73
Stimularea curiozității pentru „a face”, deschiderea în fața dimensiunii spațiu-timp	77
8. Copilul meu este stresat...	81
Stresul înnăscut, stresul dobândit	81
Gestionarea stresului	82
Încrederea în sine	85
Relativizarea eșecului, înfruntarea problemei	87
Oferirea siguranței	90
9. Copilului meu nu-i place la școală.....	93
Alegerea prietenilor	93
Mediul copilului hărțuit	97
Copilul hărțuitor	101

10. Să lucrăm colaborând!	105
Respect și încredere	105
Instaurarea unui cadru structurant	107
Instaurarea unui climat benefic	112
Anexă. Biblioteca voastră	117

LBRIS

We know
books

TEMELE SUNT DIFICILE?

Este legitim să impunem temele

Pentru părinți este dificil să țină pasul cu munca de la școală. Dar așa cum conservatorul necesită o jumătate de oră de antrenament în fiecare zi, tot la fel stau lucrurile pentru matematică și comunicare: pentru a fi un virtuoz, trebuie să exersezi gamele. Temele sunt o continuare necesară a lucrului din clasă. Un elev face parte dintr-un grup de 25 până la 30 de copii; ceea ce memorează variază în funcție de concentrarea sa, de locul în clasă, de colegi, de participarea la activități, de tipul de memorie pe care îl are etc. Copilul are nevoie să repete în liniște, trebuie verificat de un adult că a înțeles și a reținut.

Desigur, există câțiva copii capabili, care înțeleg și memorează repede în clasă, dar aceștia sunt foarte rari. Dacă nu faceți parte din grupul acestor părinți fericiți, implicarea acasă este indispensabilă.

Un spațiu dedicat

„Fratele meu mai mic mi-a mâzgălit caietul!” Dacă organizarea familială necesită ca temele să se facă la masa din sufragerie, trebuie să aveți un moment cu fiecare în parte, alternând rândul la baie/teme, sau țineți-i cât mai departe unii de alții. În cazul ideal, **organizați pentru fiecare un spațiu personal în cameră, eliminând pe cât posibil elementele de distragere a atenției aflate pe birou.**

Dezamorsarea capriciilor

Evident, nu toți copiii se bucură la gândul că trebuie să-și facă temele după ce au petrecut șase ore pe băncile școlii, și, nu vă îngrijorați, copilul dumneavoastră nu este singurul care să refuze lucrul și care preferă să-și prelungească gustarea pentru a întârzia momentul.

Un timp limitat

„Asta e sclavie, mi-am petrecut deja toată ziua lucrând!” exclamă Carla către mama sa când vine momentul temelor. Copilul dumneavoastră trebuie să fie conștient că nu-și va petrece seara făcând asta și că, dacă este eficient și cooperant, ar putea chiar petrece mai puțin timp decât cel prevăzut. **Puneți-i un ceas la îndemână și fixați un cronometru cu un obiectiv precis.** Timpul consacrat temelor trebuie definit, după treizeci de minute, un copil de la clasa pregătitoare/clasa întâi nu va mai fi receptiv, și calculați maximum 45 de minute pentru cei de clasa a doua până la a patra.

În cazul în care copilul dumneavoastră refuză să-și facă temele, dacă se înfurie sau se agită, întrerupeți lucrul. Nu

LEBRIS | We know books

veți obține nimic de la el și nu veți putea să-l faceți să învețe cu forța. Puneți-l în fața responsabilităților: „Nu vrei să lucrezi? Foarte bine, e problema ta, pe care o vei explica singur învățătoarei! Eu nu voi merge la serviciu fără să-mi termin dosarele pe care le am de făcut, spunându-i șefului că am preferat să mă joc cu Lego, dar treaba ta.” Sau: „Eu cunosc tablele cu operații: tu trebuie să le înveți, nu eu. Du-te și-ți schimbă ideile și întoarce-te când vei fi gata să lucrezi.”

Mai ales, nu-i face temele și nu-i scrie un scurt mesaj învățătoarei pentru a-l acoperi! Dimpotrivă, trebuie să învețe să fie responsabil și să își asume consecințele dacă este neglijent. În cazul în care copilul refuză să lucreze, luați legătura cu cadrul didactic dacă acesta din urmă nu a reacționat după două zile.

Un timp programat

Fixați un program după întoarcerea de la școală: veți scuti o mulțime de negocieri repetate. Un copil are nevoie de un cadru regulat și, cu cât îl impuneți mai devreme, cu atât acesta va fi integrat mai repede. Timpul temelor trebuie inclus în **programul de familie** la fel ca antrenamentul de judo de miercuri, piscina de sâmbătă, ora băii sau a cinei. Faceți un program cu funcționare specifică „zile lucrătoare/weekenduri”.

Temele nu sunt neapărat o pedeapsă, pot exista și **momente de calitate**. Ritualul cititului seara pentru clasa pregătitoare/clasa întâi poate fi îmbunătățit prin dramatizarea lecturii, vorbind despre personaje, imaginând restul poveștii... **Abordați lecțiile într-un mod ludic**,

rugând copilul să-și mimeze poezia, să joace rolul profesorului pentru a-și spune lecția. Începând cu clasa a doua, puteți inventa împreună întrebări tip quiz despre lecție.

Organizarea temelor

Întoarcerea de la școală

- Joc, gustare
 - Citirea orală (întoarcerea la calm)
 - Exerciții orale sau scrise, întrebări/răspunsuri
 - Memorarea lecției
- Aveți în vedere foi de ciornă, o tăbliță de scris din ardezie, o tablă albă sau cretă.

În clasa pregătitoare/clasa întâi, obișnuiți-vă copilul să-și consulte singur agenda pentru a-și găsi temele. Orice faceți pentru a deveni autonom îl va face mai interesat în clasă. Aveți grijă la citirea cu voce tare: la școală, el citește doar o propoziție sau două și nu va fi suficient dacă nu citește întreaga pagină unui adult. Înainte de a învăța o lecție, puneți-i întrebări, pentru a verifica înțelegerea textului, și faceți exerciții care să-l ajute să memoreze.

Începând cu clasa întâi, este importantă organizarea consultând periodic agenda. Asta nu înseamnă să lucrați înainte lecțiile – deoarece veți arde etape și ar fi foarte contraproductiv –, ci să nu aștepți până în ultima clipă să învețe o lecție, o poezie. Pentru o lecție de istorie sau științe la clasa a treia/a patra, copilul poate fi ajutat să

LBRIS | We know books

extragă elementele esențiale înainte de a trece la învățarea prin memorare. Mai întâi, întrebați-l ce a învățat din lecția din clasă, puneți-i întrebări la nevoie, pentru a-l pune pe drumul cel bun. Pregătiți evaluarea, punându-l să-și imagineze întrebările de control.

Învățarea unei lecții

Copilul dumneavoastră și-a învățat lecția, dar nu-și amintește nimic a doua zi?

Este foarte frustrant... Dacă sunteți în această situație, nu fiți surprins. Pentru ca o noțiune să intre în memoria de lungă durată, aceasta trebuie lucrată în mai multe etape (paragraf cu paragraf, strofă cu strofă) și pe parcursul mai multor zile. Memoria are nevoie de timp pentru a integra permanent noțiuni noi, altfel acestea sunt stocate doar în memoria de scurtă durată sau în memoria de lucru.

Pentru a vă ajuta copilul să memoreze, este important să înțelegeți cum funcționează și care este tipul său de memorie dominant.

Testați memoria copilului dumneavoastră de la 6-7 ani

Faceți un desen asemănător celui de mai jos și rugați-l să-l observe timp de 20 de secunde pentru a-l reproduce din memorie.

- Dacă „fotografiază” modelul făcând o imagine mentală „pe care și-o amintește detaliat”, este **vizual**.
- Dacă face un mic text: „Este o casă cu pătrat, un triunghi deasupra, un horn în stânga...”, este **auditiv**.
- Dacă face o ciornă sau o schiță în spațiu, este **chinestezic**.

Continuați testul cu o serie de numere și apoi litere.

Dacă nu reușește, dacă îi lipsește ceva, încercați următoarele trei metode pentru a vedea care procedură funcționează cel mai bine pentru el: **revăd** imaginea în minte, **repet** mental ce am văzut, **refac** de câteva ori (memorie grafică, parte a memoriei chinestezice).